תורת אמת

תורות ושיחות שנשמעו
מפי מו"ר הרה"צ רבי יצחק שמואל
אהרן לעזער שליט"א

פרשת חיי שרה | שנה ז' | גליון מס' 298

לַחְמִי לְאִשַּׁי עַל הַפָּרָשָׁה

אֵיךְ זוֹכִים לְבֵרוּר הַמְּדַמֶּה וְהָאֱמוּנָה?

וַיִּהְיוּ חַיֵּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשֶׁבַע שָׁנִים שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה (כג, א), וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה נח, סִימָן ג): 'רַבִּי עֲקִיבָא הָיָה יוֹשֵׁב וְדוֹרֵשׁ וְהַצְּבוּר מִתְנַמְנֵם. בִּקֵּשׁ לְעוֹרְרָן, אָמַר: מַה רָאֲתָה אֶסְתֵּר שֶׁתִּמְלֹךְ עַל שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה? אֶלָּא, תָּבוֹא אֶסְתֵּר שֶׁהִיא בַּת בְּתָהּ שֶׁל שָׂרָה שֶׁחָיְתָה ק' וְכ' וז', וְתִמְלוֹךְ עַל ק' וְכ' וז' מְדִינוֹת'; וְאֵין הַמִּדְרָשׁ הַזֶּה אוֹמֵר אֶלָּא דִּרְשׁוּנִי.

וְיֵשׁ לוֹמַר, עַל פִּי הַמְבֹאָר בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי מוֹהַרַ"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ח): שֶׁיֵּשׁ שִׁיר שֶׁל חִדּוּשׁ הָעוֹלָם, שֶׁהוּא הַשִּׁיר חָדָשׁ שֶׁיִּתְעַר כְּשֶׁיִּתְחַדֵּשׁ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֶת עוֹלָמוֹ, וְהַשִּׁיר הַזֶּה הוּא הַקּוֹל הַמַּשְׁקֶה אֶת הַגָּן, הַקּוֹל שֶׁל הַמּוֹכִיחַ הָרָאוּי, שֶׁיָּכוֹל בְּתוֹכַחְתּוֹ לִתֵּן רֵיחַ טוֹב בְּהַנְּשָׁמוֹת הַשּׁוֹמְעוֹת תּוֹכַחְתּוֹ, שֶׁיָּכוֹל לְעוֹרְרָן מִשְּׁנָתָן וּלְבָרֵר הַמְּדַמֶּה שֶׁלָּהֶן, שֶׁהוּא בֵּרוּר הָאֱמוּנָה, שֶׁזֶּהוּ חִדּוּשׁ הָעוֹלָם לֶעָתִיד, כִּי עַל יְדֵי אֱמוּנָה יִהְיֶה חִדּוּשׁ הָעוֹלָם לֶעָתִיד. וְלָבוֹא לִבְחִינַת קוֹל הַנ"ל, קוֹל שֶׁל הַמּוֹכִיחַ הָרָאוּי, הוּא דַּיְקָא עַל יְדֵי תְּפִלָּה, וְעִקַּר הַתְּפִלָּה בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים.

אֲבָל יֵשׁ לִפְעָמִים שֶׁהַסִּטְרָא אָחֳרָא יוֹנֵק מִן הָרַחֲמָנוּת, וְאִי אֶפְשָׁר לְהִתְפַּלֵּל אֶת הַתְּפִלָּה בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים, וְעַל כֵּן צְרִיכִים בַּעַל כֹּחַ גָּדוֹל שֶׁיָּכוֹל לְהִתְפַּלֵּל אֶת הַתְּפִלָּה בִּבְחִינַת דִּין, וּכְשֶׁהַסִּטְרָא אָחֳרָא רוֹצֶה לְבַלֵּעַ אֶת הַתְּפִלָּה, זֹאת הַתְּפִלָּה עוֹמֶדֶת בְּבֵית הַבְּלִיעָה שֶׁלּוֹ, וּמַכְרִיחַ לִתֵּן הֶקְאוֹת, הַיְנוּ שֶׁהַסִּטְרָא אָחֳרָא מַכְרִיחַ לְהָקִיא וּלְהוֹצִיא אֶת כָּל הַקְּדֻשּׁוֹת שֶׁל הַדַּעַת וְהָרַחֲמָנוּת וְהַתְּפִלּוֹת שֶׁבָּלַע, עַל דֶּרֶךְ (אִיּוֹב מא, כ): "חַיִל בָּלַע וַיְקִאֲנוּ", וּמֵקִיא וּמוֹצִיא גַּם עַצְמוּת חִיּוּתוֹ מַמָּשׁ, וּמְתַקֵּן הַכֹּל, וְעַל יְדֵי זֶה נַעֲשִׂים גֵּרִים וְנִתְרַבֶּה כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזוֹכִים לְהִתְפַּשְׁטוּת הַנְּבוּאָה וּבֵרוּר הַמְּדַמֶּה וְהָאֱמוּנָה בִּשְׁלֵמוּת, וְאָז יִתְעַר הַשִּׁיר שֶׁל לֶעָתִיד, שֶׁהוּא הַקּוֹל שֶׁל הַמּוֹכִיחַ הָרָאוּי, שֶׁיּוֹכַל לְעוֹרֵר אֶת כָּל הַנְּשָׁמוֹת וְלִתֵּן בָּהֶם רֵיחַ טוֹב עַל יְדֵי תּוֹכַחְתּוֹ, עַיֵּן שָׁם כָּל זֶה בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל.

וּמְבֹאָר מוֹהַרַנ"תְּ זַ"ל (לִקּוּטֵי הֲלָכוֹת, צִיצִית, הֲלָכָה ה, אוֹתִיּוֹת כד - כה): שֶׁזֶּה הָיָה עִנְיַן לְקִיחַת שָׂרָה אִמֵּנוּ לְבֵית פַּרְעֹה וּלְבֵית אֲבִימֶלֶךְ - כִּי בֵּית פַּרְעֹה וּבֵית אֲבִימֶלֶךְ הוּא מְקוֹם הַסִּטְרָא אַחֳרָא, שָׁרְצוּ לִכְבֹּשׁ וְלִשְׁלֹט עַל שָׂרָה אִמֵּנוּ, שֶׁהִיא הָאִשָּׁה יִרְאַת ה' (מִשְׁלֵי לא, ל), שֶׁהִיא בְּחִינַת הַתְּפִלָּה. אֲבָל שָׂרָה אִמֵּנוּ הִיא סוֹד הַבַּעַל כֹּחַ שֶׁיָּכוֹל לְהִתְפַּלֵּל בִּבְחִינַת דִּין, שֶׁאָז הַתְּפִלָּה עוֹמֶדֶת בְּבֵית הַבְּלִיעָה שֶׁלּוֹ, וּמַכְרִחַ לִתֵּן הֶקְאוֹת לְהָקִיא וּלְהוֹצִיא כָּל חִיּוּתוֹ שֶׁבָּלַע מִן הַקְּדֻשָּׁה.

וְזֶה מַה שֶּׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה מא, סִימָן ב): שֶׁכָּל אוֹתוֹ הַלַּיְלָה הָיְתָה שָׂרָה שְׂטוּחָה עַל פָּנֶיהָ, וּמִתְפַּלֶּלֶת תְּפִלּוֹת וּבַקָּשׁוֹת - כִּי הִיא הָאִשָּׁה יִרְאַת ה', שֶׁהִיא הַתְּפִלָּה, וְהָיְתָה צַדֶּקֶת גְּדוֹלָה מְאֹד וּבַעֲלַת כֹּחַ גָּדוֹל, וְהִתְגַּבְּרָה בְּכֹחָהּ עַד שֶׁלֹּא יָכְלוּ לִשְׁלֹט בָּהּ כְּלָל, וְאַדְרַבָּה, הִיא שָׁלְטָה עֲלֵיהֶם וְהֵבִיאָה עֲלֵיהֶם מַכּוֹת גְּדוֹלוֹת, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית יב, יז): "וַיְנַגַּע ה'" וגו', וְהוֹצִיאָה מֵהֶם הַרְבֵּה נִיצוֹצוֹת קְדוֹשׁוֹת שֶׁבָּלְעוּ מִקֹּדֶם מֵהַקְּדֻשָּׁה, שֶׁזֶּהוּ עִנְיַן הַמַּתָּנוֹת וְהַטּוֹבוֹת שֶׁאַבְרָהָם וְשָׂרָה קִבְּלוּ אַחַר כָּךְ מִפַּרְעֹה וּמֵאֲבִימֶלֶךְ (לִקּוּטֵי מוֹהַרַ"ן, חֵלֶק א', סִימָן סב), בְּחִינַת (מִשְׁלֵי לא, לא): "תְּנוּ לָהּ מִפְּרִי יָדֶיהָ" וגו'.

וְזֶה הָיָה עִנְיַן לְקִיחַת אֶסְתֵּר לְבֵית אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ - כִּי הִתְגַּבְּרוּת הָמָן וַאֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הִיא הִתְגַּבְּרוּת הַסִּטְרָא אָחֳרָא לִינֹק מֵהַדַּעַת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְאֶסְתֵּר הִיא בְּחִינַת הַתְּפִלָּה בִּבְחִינַת דִּין שֶׁל הַבַּעַל כֹּחַ הַנַּ"ל, וּכְמוֹ שֶׁסִּפְּרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מִגִּלָּה טו. וְזֹהַר הַקָּדוֹשׁ בְּהַר - רַעְיָא מְהֵימְנָא קט.): עַל הַתְּפִלּוֹת שֶׁאֶסְתֵּר הִתְפַּלְּלָה בְּשָׁעָה שֶׁנִּלְקְחָה לְבֵית אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ, שֶׁהִתְפַּלְּלָה (תְּהִלִּים כב, ב): "אֵלִי אֵלִי לָמָה עֲזַבְתָּנִי" וגו'; וּבְגֹדֶל כֹּחָהּ וּתְפִלָּתָהּ לֹא דַּי שֶׁנִּצְּלָה מִיָּדָם, אֶלָּא גַּם הוֹצִיאָה מִשָּׁם אֶת כָּל נִיצוֹצֵי הַקְּדֻשָּׁה, עַל דֶּרֶךְ "חַיִל בָּלַע וַיְקִאֲנוּ", שֶׁזּוֹהִי כָּל הֲעֲשִׂירוּת שֶׁהָיְתָה כְּבוּשָׁה אֵצֶל הָמָן וּבֵיתוֹ, וְהַכֹּל חָזַר אַחַר כָּךְ אֶל הַקְּדֻשָּׁה, כִּי כָּל בֵּיתוֹ וּרְכוּשׁוֹ נִתְּנוּ לְמָרְדְּכַי הַיְהוּדִי וְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה, שֶׁכָּל זֶה נַעֲשָׂה עַל יְדֵי הַתְּפִלָּה בִּבְחִינַת דִּין שֶׁל הַבַּעַל כֹּחַ שֶׁעָמְדָה בְּבֵית הַבְּלִיעָה שֶׁלָּהֶם, שֶׁעַל יְדֵי זֶה הָיְתָה מַפֶּלֶת הָמָן עֲמָלֵק (וְעַיֵּן לִקּוּטֵי הֲלָכוֹת, תְּפִלִּין, הֲלָכָה ו, אוֹת כו שֶׁמְּקַשֵּׁר אֶת שְׁנֵי הָעִנְיָנִים הַלָּלוּ עַל פִּי הַמִּדְרָשׁ הַנַּ"ל).

וְעַל כֵּן הָיָה הַנֵּס עַל יְדֵי נְדוּד הַשֵּׁנָה, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (אֶסְתֵּר ו, א): "בַּלַּיְלָה הַהוּא נָדְדָה שְׁנַת הַמֶּלֶךְ" - שֶׁאָז הִתְחִיל עִקַּר תִּקָּף הַנֵּס, כִּי נְדוּד הַשֵּׁנָה זֶה בְּחִינַת בֵּרוּר הַמְּדַמֶּה, כִּי כְּשֶׁהַמְּדַמֶּה מְבֹרָר הֵיטֵב - אֵין צְרִיכִים לִישׁוֹן, כִּי כָּל עִקַּר הַשֵּׁנָה הוּא בִּשְׁבִיל לְבָרֵר הַמְּדַמֶּה, אֲבָל כְּשֶׁהַמְּדַמֶּה מְבֹרָר - אֵין צָרִיךְ שֵׁנָה, וְעַל יְדֵי הַתְּפִלָּה בִּבְחִינַת דִּין >>>

>>

הַנַּ"ל, שֶׁהִיא בְּחִינַת לְקִיחַת אֶסְתֵּר, עַל יְדֵי זֶה נִתְבָּרֵר הַמְדַמֶּה וְנִתְרַבֶּה הָאֱמוּנָה, שֶׁזֶּהוּ עִקַּר מַפֶּלֶת הָמָן עֲמָלֵק, שֶׁהוּא עִקַּר הַכְּפִירוֹת וְהָאַפִּיקוֹרְסוּת, וְנִתְרַבֶּה הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וְנִתְבָּרֵר הַמְדַמֶּה, שֶׁהוּא בְּטוּל הַשָּׁנָה (וְכֵן בְּשָׂרָה אִמֵּנוּ נִדְּדוּ כָּלָם מִשְּׁנַת לֵילָה, כְּמַבְאָר בַּפְּסוּקִים וּבְדִבְרֵי חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּנְחוּמָא, לֶךְ לְךָ, סִימָן ה וּבְרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה נב, סִימָן יג)), עַיֵּן שָׁם.

וְזֶהוּ הָרֶמֶז בְּדִבְרֵי חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים: **'רַבִּי עֲקִיבָא הָיָה יוֹשֵׁב וְדוֹרֵשׁ'** - הֵינוּ שֶׁהָיָה דּוֹרֵשׁ לָרַבִּים, וְרָצָה לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַקּוֹל שֶׁל הַמּוֹכִיחַ הָרָאוּי, לְעוֹרֵר בְּנֵי אָדָם מִשְּׁנָתָם, שֶׁהוּא בֵּרוּר הַמְדַמֶּה וְהָאֲרַת הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, אֲבָל רָאָה שֶׁ**הַצִּבּוּר מִתְנַמְנֵם**' - וְלֹא הִצְלִיחַ לְעוֹרְרָם, וּכְמוֹ שֶׁהוּא בְּעַצְמוֹ אָמַר (עֲרָכִין טז: וּכְרֹסֶת הָעַיִן יַעֲקֹב): 'תָּמֵהַּ אֲנִי, אִם יֵשׁ בַּדּוֹר הַזֶּה מִי שֶׁיָּכוֹל לְהוֹכִיחַ', וְאַף עַל פִּי כֵן **'בִּקֵּשׁ לְעוֹרְרָן'**, וְלָכֵן **'אָמַר: מַה רָּאֲתָה אֶסְתֵּר שֶׁתִּמְלֹךְ עַל שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמְאָה מְדִינָה?'** - שֶׁזֶּה עִנְיַן לְקִיחַת אֶסְתֵּר לְבֵית אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ, שֶׁהִצְלִיחָה לְבַסּוֹף לְהוֹצִיא מִשָּׁם אֶת כָּל נִיצוֹצֵי הַקְּדֻשָּׁה, וּמְלָכָה עַל כָּל הַקכ"ז מְדִינוֹת, וְזָכְתָה לְהִתְפַּלֵּל תְּפִלָּתָהּ בְּשִׁלְמוּת, וְנִמְשַׁךְ עַל יָדָהּ תִּקּוּן הַמְדַמֶּה וְהָאֲרַת הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, שֶׁהוּא עִנְיַן בְּטוּל הַשָּׁנָה, וְשָׁאַל, מֵהֵיכָן לָמְדָה אֶת כָּל זֶה? וְהֵשִׁיב **'אֶלָּא, תָּבוֹא אֶסְתֵּר שֶׁהִיא בַּת בִּתָּהּ שֶׁל שָׂרָה שֶׁחָיְתָה ק' וְכ' וְז', וְתִמְלֹךְ עַל ק' וְכ' וְז' מְדִינוֹת'** - הַיְנוּ שֶׁלָּמְדָה אֶת כָּל זֶה מִשָּׂרָה אִמֵּנוּ שֶׁחָיְתָה קכ"ז שָׁנָה, וּפֵרֵשׁ רַשִׁ"י: 'כֻּלָּן שָׁוִין לְטוֹבָה'; הַיְנוּ מִתְּחִלָּתָהּ וְעַד סוֹפָהּ עָמְדָה בְּצִדְקָתָהּ, וַאֲפִלּוּ בְּשָׁעָה שֶׁהָיְתָה נִרְאֵית כְּרָעָה, חַס וְשָׁלוֹם, הִתְגַּבְּרָה וְהָפְכָה אֶת הַכֹּל לְטוֹבָה, וְהוֹצִיאָה מִשָּׁם הַרְבֵּה קְדֻשׁוֹת, וְנִצְמַח מִזֶּה הַרְבֵּה טוֹבוֹת, וְנִתְבָּרֵר הַמְדַמֶּה וְנִתְרַבֶּה הָאֱמוּנָה, שֶׁהִיא עִנְיַן בְּטוּל הַשָּׁנָה.

וְעַל כֵּן דָּרַשׁ רַבִּי עֲקִיבָא אֶת הָעִנְיָן הַזֶּה - כִּי רָצָה לְעוֹרֵר אֶת הַצִּבּוּר מִשְּׁנָתָם, הַיְנוּ לְבָרֵר לָהֶם הַמְדַמֶּה וּלְהָאִיר בָּהֶם הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וְרָאָה שֶׁאֵין עֵצָה אַחֶרֶת, רַק לְהִתְגַּבֵּר בְּכֹחַ גָּדוֹל וּלְהִתְפַּלֵּל בִּבְחִינַת דִּין, שֶׁזֶּה יוֹעִיל לְהַמְשִׁיךְ אֶת כָּל הַתִּקּוּנִים הַנַּ"ל, וּלְהַמְשִׁיךְ לְעַצְמוֹ הַקּוֹל שֶׁל הַמּוֹכִיחַ הָרָאוּי הַמְעוֹרֵר בְּנֵי אָדָם מִשְּׁנָתָם, וּכְמוֹ שֶׁהָיָה אֵצֶל שָׂרָה אִמֵּנוּ וְאֶסְתֵּר, **וְהָבֵן**.

סְגֻלָּה לְשָׁלוֹם בַּיִת

מְהֻלָּל אֶקְרָא ה', וּמִן אֹיְבַי אִוָּשֵׁעַ (יח, ד).

וְיֵשׁ לוֹמַר בְּדֶרֶךְ רֶמֶז, דְּהִנֵּה יָדוּעַ סְגֻלָּה לְשָׁלוֹם בַּיִת - שֶׁיִּהְיֶה רָגִיל לִתֵּן שֶׁבַח וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל שֶׁזִּכָּהוּ לִמְצֹא אֶת זִוּוּגוֹ, וּכְדַרְכָּם שֶׁל צַדִּיקִים, שֶׁבְּכָל יוֹם וְיוֹם נוֹתְנִים שֶׁבַח וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל שֶׁזִּכָּה אוֹתָם לִמְצֹא אֶת זִוּוּגָם, וּכְשֶׁאָדָם רָגִיל בָּזֶה - הוּא יַעֲרִיךְ וְיוֹקִיר אֶת הַמַּתָּנָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּו, וְלֹא יִזָּלֵזֵל בָּהּ, חַס וְשָׁלוֹם, רַק יִשְׁמֹר מְאֹד עַל הַשָּׁלוֹם וְהַשַּׁלְוָה בְּבֵיתוֹ (וְעַיֵּן בַּסֵּפֶר 'יְמֵי מוֹהַרְא"שׁ' סִימָן רכד וְסִימָן רמז).

וְזֶהוּ הָרֶמֶז **מְהֻלָּל אֶקְרָא ה'** - כְּשֶׁאָדָם קוֹרֵא אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדָאָה עַל כָּל הַחֲסָדִים שֶׁמְּקַבֵּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בִּכְלָל, וְעַל שֶׁזִּכָּה לִמְצֹא אֶת זִוּוּגוֹ בִּפְרָט, עַל יְדֵי זֶה **וּמִן אֹיְבַי אִוָּשֵׁעַ** - שֶׁיִּזְכֶּה לִשְׁלוֹם בַּיִת אֲמִתִּי, כִּי חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה נד, סִימָן א) עַל הַפָּסוּק (מִשְׁלֵי טז, ז): "בִּרְצוֹת ה' דַּרְכֵי אִישׁ גַּם אוֹיְבָיו יַשְׁלִם אִתּוֹ" - "אוֹיְבָיו" זוֹ אִשְׁתּוֹ; כִּי כְּשֶׁאֵין לְאָדָם שָׁלוֹם בַּיִת, אֲזַי אִשְׁתּוֹ נִדְמֵית לוֹ כְּאוֹיֵב, רַחֲמָנָא לִצְלָן, מַה שֶּׁאֵין כֵּן כְּשֶׁנּוֹתֵן שֶׁבַח וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל שֶׁזִּכָּה לִמְצֹא אֶת זִוּוּגוֹ, וּמְכַבֵּד וּמְיַקֵּר אֶת אִשְׁתּוֹ, וּמִתְקַיֵּם בּוֹ "בִּרְצוֹת ה' דַּרְכֵי אִישׁ" - שֶׁמַּעֲשָׂיו מְרוּצִים לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲזַי "גַּם אוֹיְבָיו יַשְׁלִם אִתּוֹ", וְיִשְׂרֵה הַשָּׁלוֹם וְהָאַהֲבָה בְּמְעוֹנוֹ, וּמִמֵּילָא יִתְקַיֵּם בּוֹ **וּמִן אֹיְבַי אִוָּשֵׁעַ** - שֶׁיִּזְכֶּה לְהִוָּשַׁע מִמַּה שֶּׁנִּדְמָה לוֹ שֶׁאִשְׁתּוֹ הִיא אוֹיְבוֹ, כִּי יִתְגַּלֶּה לוֹ שֶׁהִיא הַמַּתָּנָה הֲכִי גְּדוֹלָה שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נָתַן לוֹ.

וּבָזֶה יוּבַן מַה שֶּׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ"ל (סִפְרֵי הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, סִימָן ג): עַל יְדֵי קְרִיאַת הַלֵּל - יוֹשִׁיעַ לְךָ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מֵאוֹיְבֶיךָ' (וְעַיֵּן בְּמַרְאֵה מְקוֹם מִמּוֹהֲרַנַ"ת זַ"ל, שֶׁהַפָּסוּק הַנַּ"ל "מְהֻלָּל אֶקְרָא ה', וּמִן אֹיְבַי אִוָּשֵׁעַ", הוּא הַמָּקוֹר לִדְבָרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל);

כִּי 'קְרִיאַת הַלֵּל' עִנְיָנָהּ לֹא רַק קְרִיאַת פְּסוּקֵי הַלֵּל שֶׁבִּתְהִלִּים, אֶלָּא גַּם קְרִיאָה אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדָאָה, וּכְשֶׁאָדָם קוֹרֵא בְּכָל יוֹם אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדָאָה עַל שֶׁזָּכָה לִמְצֹא אֶת זִוּוּגוֹ, וְגַם קוֹרֵא הַלֵּל בְּיוֹם נִשּׂוּאָיו, וּכְפִי מִנְהָגוֹ וְהַדְּרָכָתוֹ שֶׁל מוֹהֲרַא"שׁ זַ"ל, אֲזַי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מוֹשִׁיעַ אוֹתוֹ מִמַּה שֶּׁנִּדְמָה לוֹ שֶׁאִשְׁתּוֹ הִיא אוֹיְבוֹ, וְנַעֲשֵׂית לוֹ מֵאוֹיֵב לְאוֹהֵב, וְהַשְׁכֵּינָה שׁוֹרָה בְּמְעוֹנָם, וְאַךְ טוֹב וָחֶסֶד יִרְדְּפוּם כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם, **אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן**.

אָשִׁיר עֶזְּךָ עַל מְגִלַּת שִׁיר הַשִּׁירִים

נָאוּו לְחָיַיִךְ בַּתֹּרִים צַוָּארֵךְ בַּחֲרוּזִים (א, י).

וְיֵשׁ לוֹמַר בְּמִקְרָא קֹדֶשׁ זֶה, **נָאוּו לְחָיַיִךְ בַּתֹּרִים** - אַל תִּקְרֵי לְחָיַיִךְ אֶלָּא לֶחָיֶיךָ, וּ**בַתֹּרִים** אוֹתִיּוֹת **ב' תֹּרִים** - הַיְנוּ שְׁתֵּי תּוֹרוֹת (שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה, פָּרָשָׁה א), הַיְנוּ כַּמָּה נָאֶה וְיָפֶה לְחַיֶּיךָ לִמּוּד תּוֹרָה שֶׁבִּכְתָב וְתוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה.

וְעַל יְדֵי תּוֹרָה שֶׁבִּכְתָב וְתוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה יְכוֹלִים לְקָרֵב אֶת כֻּלָּם אֶל הַקְּדֻשָּׁה, שֶׁזֶּהוּ **נָאוּו** בְּגִימַטְרִיָּא הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ **ס"ג**, שֶׁהוּא הַשֵּׁם הַמּוֹרֶה עַל הַנִּסְוָגִים אֲחוֹרָה מִן הַקְּדֻשָּׁה (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פב), שֶׁלְּכָל אֶחָד מֵהֶם יְכוֹלִים לְהַרְאוֹת, אֵיךְ שֶׁגַּם **לְחָיֶיךָ** יִהְיוּ **בַּתֹּרִים** - הַיְנוּ עִם שְׁתֵּי תּוֹרוֹת, וְתִזְכֶּה לְחַיִּים טוֹבִים בֶּאֱמֶת.

אֵיךְ זוֹכִים לְחַיִּים נָאִים וְיָפִים?

וְזֶהוּ צַוָּארֵךְ בַּחֲרוּזִים - צַוָּארֵךְ מְרַמֵּז עַל כֹּחַ הַדִּבּוּר, כִּי בְּתוֹכוֹ שְׁרוּיוֹת חֲמֵשֶׁת מוֹצָאוֹת הַפֶּה, הַיְנוּ כַּמָּה נָאֶה וְיָפֶה, כְּשֶׁזּוֹכִים לְהוֹצִיא מֵהַפֶּה תְּהִלּוֹת שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת עִם כָּל מִינֵי זְמִירוֹת וַחֲרוּזִים יָפִים, **וְהָבֵן**.

מַעֲלַת הַזּוֹכֶה לְהִתְקָרֵב לְרַבֵּנוּ זַ"ל

אֵשֶׁת חַיִל מִי יִמְצָא וְרָחֹק מִפְּנִינִים מִכְרָהּ (לא, י).

הִנֵּה יָדוּעַ וּמְקֻבָּל בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁבְּכָל מָקוֹם שֶׁנִּזְכָּר בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל 'הַצַּדִּיק הָאֱמֶת', זֶה סוֹבֵב וְהוֹלֵךְ עַל רַבֵּנוּ זַ"ל בְּעַצְמוֹ, וְיֵשׁ לוֹמַר בְּמַעֲלַת הַזּוֹכֶה לְהִתְקָרֵב אֵלָיו, עַל פִּי הַמּוּבָא בְּתִקּוּנֵי הַזֹּהַר (הַקְדָּמָה ב:): שֶׁהַתְּפִלָּה מֻרְכֶּבֶת מִקּוֹל וְדִבּוּר, הַקּוֹל מְרַמֵּז עַל שֵׁם הַוָּיָ"ה, בָּרוּךְ הוּא, וְהַדִּבּוּר מְרַמֵּז עַל שֵׁם אֲדֹנָ"י; וּכְשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְהִתְקָרֵב לְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת, אֲזַי נִפְתָּח פִּיו לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק א', סִימָן ס), וּמִתְיַחֲדִים קוֹל וְדִבּוּר, הַוָּיָ"ה וַאדֹנָ"י, וְנַעֲשֶׂה יִחוּד עֶלְיוֹן.

וְזֶהוּ הָרֶמֶז **אֵשֶׁת חַיִל מִי יִמְצָא - אֵשֶׁת** מְרַמֵּז עַל הַתְּפִלָּה, כִּי **אֵשֶׁת** רָאשֵׁי תֵּבוֹת הַפָּסוּק (תְּהִלִּים נא, יז): **"אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח"**, (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק א', סִימָן י), **חַיִל מִי יִמְצָא** בְּגִימַטְרִיָּא שְׁמוֹ הַקָּדוֹשׁ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ"ל, רַבֵּנוּ **נַחְמָן** זי"ע, וְנִשְׁאָר **צ"א** שֶׁהוּא צֵרוּף **הַוָּיָ"ה אֲדֹנָ"י** כַּיָּדוּעַ, שֶׁהוּא יִחוּד עֶלְיוֹן, הַיְנוּ שֶׁעַל יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת נִפְתָּחִים שִׂפְתֵי הָאָדָם לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְאָז מִתְיַחֲדִים הַקּוֹל וְהַדִּבּוּר, שֶׁהֵם יִחוּד הַוָּיָ"ה אֲדֹנָ"י.

וְגַם וְרָחֹק מִפְּנִינִים מִכְרָהּ - וְרָחֹק בְּגִימַטְרִיָּא הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ **שַׁדַּ"י**, וְגַם אוֹתִיּוֹת **חוֹקֵר**, הַיְנוּ שֶׁהַצַּדִּיק הָאֱמֶת מְגַלֶּה אֶת הַשֵּׁם שַׁדַּ"י - שֶׁיֵּשׁ דַּי בָּאֱלֹקוּתוֹ לְכָל בְּרִיָּה (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק א', סִימָן יא), וּמְבַטֵּל אֶת כָּל הַחֲקִירוֹת שֶׁל הַמֶּחְקָרִים, שֶׁבָּאוֹת מֵהֶחָלָל הַפָּנוּי (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק א', סִימָן סד), וְשֶׁשָּׁרְשָׁן הוּא בַּעֲמָלֵק, שֶׁהוּא הַחוֹקֵר הַגָּדוֹל (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק ב', סִימָן יט).

וְהִנֵּה אָדָם צָרִיךְ לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ אַחַר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק א', סִימָן ח), שֶׁהוּא רַבֵּנוּ זַ"ל, כְּדֵי שֶׁיִּזְכֶּה לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה וּלְהִתְקָרֵב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בֶּאֱמֶת.

וְעִנְיַן רַבֵּנוּ זַ"ל הוּא מִשַּׁעַר הַנּוּ"ן שֶׁל הַקְּדֻשָּׁה כַּיָּדוּעַ, וְעַל כֵּן שְׁמוֹ הַקָּדוֹשׁ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ"ל, רַבֵּנוּ **נַחְמָן** זי"ע הוּא אוֹתִיּוֹת **מַה נוּ"ן**, וְנוּ"ן הִיא הַבִּינָה (תִּקּוּנֵי הַזֹּהַר, תִּקּוּן מב פא:), הַנִּקְרֵאת 'מִי' כַּיָּדוּעַ (זֹהַר הַקָּדוֹשׁ, מִשְׁפָּטִים קיז.).

וְלָכֵן כְּשֶׁאָדָם דָּבוּק בְּמִדַּת הַבִּינָה - הַיְנוּ שֶׁמְּחַפֵּשׂ וּמְבַקֵּשׁ לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה בֶּאֱמֶת, שֶׁזֶּה עִנְיַן הַבִּינָה, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (יְשַׁעְיָה ו, י): **"וּלְבָבוֹ יָבִין וָשָׁב"** (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק א', סִימָן מט), הוּא יִזְכֶּה לִמְצֹא אֶת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת וּלְהִתְקָרֵב אֵלָיו, וּלְהַגִּיעַ לִשְׁלֵמוּתוֹ.

וְזֶהוּ אֵשֶׁת חַיִל - שֶׁהוּא הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, **מִי יִמְצָא** - שֶׁהַדָּבוּק בְּמִדַּת מִי, שֶׁהִיא הַבִּינָה, הוּא יִזְכֶּה לִמְצֹא אֶת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, **וְהָבֵן**.

דַּרְכֵי אִישׁ

בְּזִיּוֹנוֹת

פַּעַם שָׁאַל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֶת מוֹ"ר שְׁלִיטָ"א עַל דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק א', סִימָן ו): **'וְעִקַּר הַתְּשׁוּבָה - יִשְׁמָע בְּזִיּוֹנוֹ יִדֹּם וְיִשְׁתֹּק'**; מַהוּ כֻּלָּם הַלָּשׁוֹן 'יִדֹּם' וְ'יִשְׁתֹּק'? וְעָנָה מוֹ"ר שְׁלִיטָ"א, שֶׁ**'יִדֹּם וְיִשְׁתֹּק'** הַיְנוּ הֵן בַּפֶּה וְהֵן בַּלֵּב, כְּלוֹמַר תְּחִלָּה שֶׁאָדָם לֹא יַעֲנֶה לְמִחֲרְפוֹ דָּבָר, וְאִם בְּזוּהוּ - לֹא יָשִׁיב מְאוּמָה, וּבְנוֹסָף שֶׁלֹּא תִּהְיֶה לוֹ שׁוּם תַּרְעֹמֶת בְּלִבּוֹ עַל כָּךְ, אֶלָּא יֵדַע וְיַאֲמִין שֶׁבְּוַדַּאי הַכֹּל מֻשְׁגָּח בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית מִלְמַעְלָה, וְעָלָיו לְקַבֵּל זֹאת בְּאַהֲבָה.

וְהִדְגִּישׁ מוֹ"ר שְׁלִיטָ"א, שֶׁעַל אַף שֶׁמֻּטָּל עַל הָאָדָם לְהַאֲמִין שֶׁהַכֹּל מֻשְׁגָּח - אֵין זֶה פּוֹטֵר אֶת הַמְבַזֶּה מֵעוֹנְשׁוֹ, אֶלָּא אֶת הַמַּגִּיעַ לוֹ הוּא יְקַבֵּל - אִם לֹא יָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה, אַךְ הַתַּפְקִיד שֶׁל הַמִּתְבַּזֶּה הוּא שֶׁיַּאֲמִין שֶׁהַכֹּל מַגִּיעַ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וּכְמוֹ שֶׁמּוֹצְאִים אֵצֶל דָּוִד הַמֶּלֶךְ, שֶׁשִּׁמְעִי בֶּן גֵּרָא קִלְלוֹ "קְלָלָה נִמְרֶצֶת", וּבְרֹב צִדְקוּתוֹ אָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ (שְׁמוּאֵל-ב' טז, י): **"ה' אָמַר לוֹ קַלֵּל"**; אַךְ עִם כָּל זֹאת זֶה לֹא פָּטַר אֶת הַמְקַלֵּל מֵעוֹנְשׁוֹ - בְּעֵת שֶׁהִגִּיעַ הַזְּמַן לְכָךְ.

> **שֶׁ'יִּדֹּם וְיִשְׁתֹּק', הַיְנוּ הֵן בַּפֶּה וְהֵן בַּלֵּב**

וְהוֹסִיף מוֹ"ר שְׁלִיטָ"א וְאָמַר, שֶׁכְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְקַבֵּל בְּזָיוֹן - עָלָיו לְנַצֵּל זֹאת הֵיטֵב, שֶׁהִנֵּה הוּא זָכָה עַתָּה לְכַפָּרַת עֲוֹנוֹת - וּכְדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל הַנַּ"ל, וְעַכְשָׁו יֵשׁ לוֹ 'עֵת רָצוֹן' מְיֻחֶדֶת מְאֹד מְאֹד, וְהוּא יָכוֹל לְהִתְפַּלֵּל אָז עַל כָּל מַה שֶׁהוּא צָרִיךְ וְיִזְכֶּה לִישׁוּעָה, וּכְדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אות תְּפִלָּה, סִימָן עז): **'כְּשֶׁתִּשְׁמַע חֶרְפָּתְךָ וְתִשְׁתֹּק, תִּזָּכֶה שֶׁיַּעֲנֶה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בַּקָּשָׁתְךָ'**; וְכֵן אוֹמֵר שָׁם (אות בּוּשָׁה, סִימָן יא): **'כְּשֶׁבָּא עַל אָדָם אֵיזֶה בּוּשָׁה, יִצָּפֶה לִישׁוּעָה'**; וְלֹא רַק בִּשְׁבִילוֹ אֶלָּא אַף בִּשְׁבִיל אֲחֵרִים, מִסָּגֻל מְאֹד לְבַקֵּשׁ יְשׁוּעוֹת וְרַחֲמִים עַל כָּל הָעִנְיָנִים - וְיִזְכֶּה לְהִוָּשַׁע, וְיִרְאֶה לִתֵּן אָז בְּרָכוֹת לְכָל מִי שֶׁצָּרִיךְ - הֵן בִּשְׁבִיל יְלָדִים, הֵן בִּשְׁבִיל פַּרְנָסָה, הֵן בִּשְׁבִיל בְּרִיאוּת וְכוּ' וְכוּ', וְלֵידַע שֶׁאָז פּוֹעֲלִים יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת, וּכְפִי שֶׁיִּדּוּעִים סִפּוּרִים רַבִּים עַל אֲנָשִׁים שֶׁנּוֹשְׁעוּ בְּעֵת גְּדוֹלָה זוֹ, וְהַכֹּל שֶׁלֹּא יָשִׁיב מְאוּמָה, רַק יְקַיְּמוּ **'יִשְׁמַע בְּזִיּוֹנוֹ - יִדֹּם וְיִשְׁתֹּק'**; לֹא רַק **'לִדֹּם'** אֶלָּא אַף **'לִשְׁתֹּק'**, שֶׁלֹּא תִּהְיֶה לוֹ שׁוּם תַּרְעֹמֶת - לֹא בַּפֶּה וְלֹא בַּלֵּב, וּבְוַדַּאי יִזְכֶּה לְדְבָרִים גְּדוֹלִים וְנִפְלָאִים, הֵן בְּרוּחָנִיּוּת וְהֵן בְּגַשְׁמִיּוּת; אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לְצֵאת לְדִבְרֵי הַצַּדִּיקִים, וְעוֹלָמוֹ רוֹאֶה בְּחַיָּיו!

בְּתוֹךְ כָּךְ נִזְכְּרָה שֶׁשָּׁכְחוּ הַטַּבַּעַת שָׁם - וּצְרִיכִים מְאֹד לְהַשְׁמֵר מִזֶּה, שֶׁאָדָם לֹא יְאַבֵּד אֶת חֹזֶק אֱמוּנָתוֹ, וְיִהְיֶה חָזָק מְאֹד בִּתְפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, כִּי אֱמוּנָה וּתְפִלָּה חַד הֵם, וְעַל יְדֵי הַהִתְבּוֹדְדוּת אָדָם זוֹכֶה לֹא לִשְׁכֹּחַ אֶת הַטַּבַּעַת - זוֹ הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה כַּנַּ"ל, אֶלָּא הוּא תָּמִיד מְחַזֵּק עַצְמוֹ בֶּאֱמוּנָה, וְיוֹדֵעַ וְעֵד שֶׁכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו זֶה מֵאִתּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּהַשְׁגָּחָתוֹ הַפְּרָטִי פְּרָטִית.

בָּחוּר שֶׁמִּתְעַכֶּבֶת יְשׁוּעָתוֹ מִלָּבוֹא לְעֵת עַתָּה, אַל לוֹ לִפֹּל בְּדַעְתּוֹ כְּלָל וּכְלָל, אֶלָּא יַמְשִׁיךְ בְּיֶתֶר שְׂאֵת בְּהִתְמַדַּת הַתּוֹרָה וּבְהַקְפָּדָה עַל תְּפִלָּה וְדֶרֶךְ אֶרֶץ, וְאַל יַחְשֹׁב שֶׁהִנֵּה רוֹב חֲבֵרָיו כְּבָר הִתְחַתְּנוּ, וְשָׁכְחוּ מִמֶּנּוּ וְכוּ', כִּי אִם הוּא זוֹכֶה לִהְיוֹת מְקֹרָב לַצַּדִּיק - הַצַּדִּיק לֹא יָנִיחַ אוֹתוֹ שֶׁיִּשָּׁאֵר לְבַדּוֹ, חַס וְשָׁלוֹם, וְסוֹף כָּל סוֹף יְזַכֶּה לִישׁוּעָה, וּכְשֶׁיִּזְכֶּה שֶׁתָּבוֹא יְשׁוּעָתוֹ זוֹ תִּהְיֶה יְשׁוּעָה שֶׁהוּא לֹא יְחַלֵּם עָלֶיהָ מֵעוֹלָם... וְאַדְרַבָּה, עַתָּה יִרְאֶה שֶׁכָּל הָעִכּוּב שֶׁהָיָה עַד עַכְשָׁו - הָיָה אַךְ וְרַק לְטוֹבָתוֹ, וְאִם הָיָה דּוֹחֵק אֶת הַשָּׁעָה - הָיָה מַפְסִיד זֹאת; אֶת הַשֵּׂכֶל הַזֶּה מְקַבְּלִים מֵהַצַּדִּיק, הָעִקָּר שֶׁלֹּא מְאַבְּדִים אֶת הַטַּבַּעַת, זוֹכְרִים תָּמִיד מֵאֱמוּנָה, וְאֵיךְ? עַל יְדֵי שֶׁחֲזָקִים בִּתְפִלָּה!

וְזֶה סוֹד הַטַּבַּעַת שֶׁהָיְתָה לִשְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ, וְעָלֶיהָ אוֹתִיּוֹת **ג'ז'י'**, שֶׁהֵן רָאשֵׁי תֵּבוֹת **גַּם זֶה יַעֲבֹר**, וְכָל פַּעַם שֶׁעָבַר עַל שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ אֵיזוֹ צָרָה [כַּמְבֹאָר בַּתַּנַ"ךְ כַּמָּה עָבַר עַל שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ], הוּא הִבִּיט בְּאוֹתָהּ הַטַּבַּעַת וְהָיָה מְקַבֵּל חִזּוּק עָצוּם לְדַעַת שֶׁגַּם זֶה יַעֲבֹר, מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלַי עַכְשָׁו הוּא זְמַנִּי, וְזֶה יַחֲלֹף וְיַעֲבֹר וְאֶשְׁכַּח מִזֶּה, הָעִקָּר שֶׁאֶתְחַזֵּק וְלֹא אֶפֹּל בְּדַעְתִּי, וְאֹחַז חָזָק בְּטַבַּעַת שֶׁל אֱמוּנָה כַּנַּ"ל, שֶׁזֶּהוּ עִנְיַן הַטַּבַּעַת שֶׁל שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ, הַכֹּל אוֹתוֹ עִנְיָן שֶׁל הִתְחַזְּקוּת בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, לָדַעַת שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְסוֹבֵב כָּל הַסִּבּוֹת, וּבְוַדַּאי מַה שֶּׁנִּרְאֶה לְעֵת עַתָּה כְּרַע [שֶׁבֶּאֱמֶת הַכֹּל הוּא טוֹב] - סוֹף כָּל סוֹף זֶה יִתְהַפֵּךְ לְטוֹב כָּל כָּךְ גָּדוֹל שֶׁלֹּא שַׁעַר וְתֵאַר בְּדַעְתּוֹ מֵעוֹלָם...

וְשָׁלְחָה אוֹתוֹ אַחֲרֵי הַטַּבַּעַת. וְהָלַךְ לְשָׁם, וְלֹא הָיָה יָכוֹל לִמְצֹא הַמָּקוֹם. וְהָלַךְ לְמָקוֹם אַחֵר, וְלֹא הָיָה יָכוֹל לִמְצֹא הַטַּבַּעַת. וְהָיָה הוֹלֵךְ לְבַקְּשׁוֹ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם, עַד שֶׁנִּתְעָה, וְלֹא הָיָה יָכוֹל לַחֲזֹר. וְהִיא הָלְכָה לְבַקְּשׁוֹ, וְנִתְעֵית גַּם כֵּן. וְהָיָה הוּא הוֹלֵךְ וְתוֹעֶה, הוֹלֵךְ וְתוֹעֶה - כִּי כְּשֶׁאֵין לָאָדָם אֶת הַטַּבַּעַת - הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, אֲזַי הוּא הוֹלֵךְ וְנִתְעֶה, כִּי הוּא מְאַבֵּד אֶת הַדֶּרֶךְ הָאֲמִתִּית, דֶּרֶךְ הַקְּדֻשָּׁה, וּבְעִקָּר כַּנַּ"ל זֶה סוֹבֵב וְהוֹלֵךְ עַל בָּחוּר שֶׁמִּתְעַכֵּב יוֹם יְשׁוּעָתוֹ, שֶׁזֶּה מַה שֶּׁרַבִּנוּ זַ"ל מְסַפֵּר פֹּה, שֶׁהֵם נִתְעוּ כָּל אֶחָד בְּדַרְכּוֹ, וְאִבְּדוּ אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי, שֶׁכָּךְ הוּא אֵצֶל בָּחוּר - חוֹשֵׁב 'מָתַי כְּבָר אֶתְחַתֵּן?', בַּחוּרָה חוֹשֶׁבֶת 'מָתַי אֶזְכֶּה לְהִתְחַתֵּן?', וְהֵם עֲדַיִן לֹא מָצְאוּ אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי, אֶבֶל הָעִקָּר לְהַחֲזִיק מַעֲמָד וְלֹא לְאַבֵּד, חַס וְשָׁלוֹם, אֶת הַטַּבַּעַת הַקְּדוֹשָׁה!

אַחַר כָּךְ רָאָה דֶּרֶךְ, וְהָלַךְ לִישׁוּב. וְלֹא הָיָה לוֹ מַה לַּעֲשׂוֹת - וּפֹה מַנַּחַת הַתְּעוֹרְרוּת עֲצוּמָה לָאָדָם: מַה פִּרוּשׁ 'לֹא הָיָה לוֹ מַה לַּעֲשׂוֹת?'! אֵיךְ יָכוֹל לִהְיוֹת שֶׁאֵין לְךָ מַה לַּעֲשׂוֹת? תִּתְפַּס נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, תְּמַלֵּא אֶת הַיּוֹם שֶׁלְּךָ עִם דְּבָרִים טוֹבִים, הֲרֵי בַּטָּלָה זֶה הַדָּבָר הֵכִי גָּרוּעַ, רַחֲמָנָא לִצְלָן!

וְזֶהוּ לְמוּד נָחוּץ בְּעִקָּר לְאוֹתוֹ בָּחוּר שֶׁעֲדַיִן לֹא זָכָה לִמְצֹא זִוּוּגוֹ, שֶׁהִנֵּה כְּשֶׁהָיָה יוֹתֵר צָעִיר, אֲזַי עָבַד עֲבוֹדָתוֹ



בְּהִתְלַהֲבוּת, וְיָצָא לוֹ שֵׁם טוֹב שֶׁהוּא מַתְמִיד בַּתּוֹרָה, מִתְפַּלֵּל הַתְּפִלּוֹת הַקְּבוּעוֹת, מִתְנַהֵג בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גָּדוֹל, אַךְ כְּשֶׁמִּתְבַּגֵּר וְחוֹשֵׁב שֶׁהוּא כְּבָר 'זָקֵן' מֻחְמֶצֶת שֶׁהִתְחַתְּנוּ רֹב חֲבֵרָיו, אֲזַי יְכוֹלָה לִהְיוֹת הִתְרַשְּׁלוּת מִצִּדּוֹ בַּעֲבוֹדָתוֹ, אֲבָל צָרִיךְ אָז לִשְׁמֹר מְאֹד מִזֶּה, כִּי זֶה יָכוֹל לִגְרֹם שֶׁכָּל הַשֵּׁם טוֹב שֶׁהָיָה לְאוֹתוֹ בָּחוּר - הוֹלֵךְ וּמִתְפּוֹגֵג, מֻחְמֶצֶת שֶׁמִּתְרַשֵּׁל מֵעֲבוֹדָתוֹ, אֲבָל עָלָיו לִרְאוֹת שֶׁאַדְרַבָּה, עַתָּה יִתְחַזֵּק בְּיֶתֶר שְׂאֵת וּבְיֶתֶר עֹז, וְיִרְאֶה אֵיךְ שֶׁסּוֹף כָּל סוֹף יְקַבֵּל כְּזֹאת יְשׁוּעָה נִפְלָאָה שֶׁלֹּא תֵּאַר וְלֹא שָׁעַר כְּלָל וּכְלָל.

אַךְ אוֹתוֹ בֶּן הַמֶּלֶךְ לֹא זָכָה לְזֶה, וְאִבֵּד אֶת הַטַּבַּעַת, וְעַל כֵּן 'לֹא הָיָה לוֹ מַה לַּעֲשׂוֹת', וְנַעֲשֶׂה מְשֻׁרֶת אֵצֶל אֵיזֶה אָדָם, בְּמָקוֹם לִזְכוֹת לִדְבָרִים כָּל כָּךְ נִפְלָאִים...

גַּם הִיא הָיְתָה הוֹלֶכֶת וְתוֹעָה, וְיִשְׁבָה עַצְמָהּ, שֶׁתֵּשֵׁב אֵצֶל הַיָּם - הִיא הָיְתָה קְצָת יוֹתֵר חֲכָמָה, וְיִשְׁבָה עַצְמָהּ שֶׁתֵּלֵךְ הֵיכָן שֶׁהָיוּ מְקֹדָּם - אֵצֶל הַיָּם, **וְהָלְכָה אֶל שְׂפַת הַיָּם** - רָמְזוּ לָיָם הַחָכְמָה כַּנַּ"ל, **וְהָיָה שָׁם אִילָנוֹת שֶׁל פֵּרוֹת, וְיָשְׁבָה שָׁם. וּבְיוֹם הָיְתָה הוֹלֶכֶת אֵצֶל הַיָּם, אוֹלַי תִּמְצָא עוֹבְרִים וְשָׁבִים, וְהָיְתָה מִתְפָּרְנֶסֶת מֵהַפֵּרוֹת** - כִּי הָיְתָה מוֹכֶרֶת לָעוֹבְרִים וְשָׁבִים, שֶׁזֶּה עִנְיַן שֶׁל עֲשִׂית צְדָקָה וָחֶסֶד, וּבֶאֱמֶת כַּמָּה יָפָה לָאָדָם שֶׁהוּא עוֹשֶׂה חֶסֶד עִם הַזּוּלַת, וְהוּא מוּכָן וּמְזֻמָּן תָּמִיד לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וָחֶסֶד!

וּבַלַּיְלָה הָיְתָה עוֹלָה עַל אִילָן, כְּדֵי שֶׁתִּהְיֶה נִשְׁמֶרֶת מִן הַחַיּוֹת - הָאִילָן זֶה הַצַּדִּיק (תקוני זהר, תקון ו כא.), וּכְשֶׁאָדָם זוֹכֶה לַעֲלוֹת עַל הָאִילָן, הַיְנוּ לְהִתְקָרֵב אֶל הַצַּדִּיק, הוּא זוֹכֶה לְהִשָּׁמֵר מִכָּל מִינֵי חַיּוֹת רָעוֹת, שֶׁזֶּה כְּלָל הַמַּחֲשָׁבוֹת רָעוֹת שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם, וַאֲפִלּוּ שֶׁאָצְלוֹ בְּחִינַת לַיְלָה - חֹשֶׁךְ וּמַר לוֹ מְאֹד, אֲבָל הוּא מַחֲזִיק מַעֲמָד הֵיטֵב בְּכָל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלָיו, כִּי זוֹכֶה לַעֲלוֹת אֶל הָאִילָן הַקָּדוֹשׁ - הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, וְכָךְ עָשְׂתָה בַּת הַקֵּיסָר, כִּי זוֹ הָעֵצָה לָאָדָם שֶׁמַּחֲפֵּשׂ עַל יְשׁוּעָתוֹ - לְעִנְיָנֵינוּ בָּחוּר שֶׁמַּחֲפֵּשׂ לִשְׁדּוּךְ, אִם אַתָּה סָמוּךְ אֵצֶל הַצַּדִּיק - אֵין לְךָ מַה לְּדַאֹג, אַתָּה לֹא תִּשָּׁאֵר בָּחוּץ, סוֹף כָּל סוֹף תִּזְכֶּה לִישׁוּעָה שְׁלֵמָה, רַק תַּחֲזִיק מַעֲמָד וְתִרְאֶה נִפְלָאוֹת!

יוצא לאור ע"י מכון לימודי מוהרא"ש | חסידי ברסלב יבנאל
לפרטים, תרומות והקדשות: 051.534.1145

העלון מוקדש לזכות מו"ר הרה"צ ר' יצחק שמואל אהרן לעזער שליט"א

העלון מוקדש לעילוי נשמת הרה"ח **שלמה ברוך בלוי בן אברהם** זצ"ל | נלב"ע ט' מר חשון תשפ"ז ת.נ.צ.ב.ה

לע"נ **שרה בת כוכבה ושלמה** ז"ל נלב"ע י"ח מר חשון תשפ"ז ת.נ.צ.ב.ה | לע"נ **אשר יוסף** ז"ל בן **דוד** יבלח"א נלב"ע כ"א תמוז תשפ"ו ת.נ.צ.ב.ה